

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องการบูรณาการแผนพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ในพื้นที่ลุ่มน้ำโขงไทย-ลาว พื้นที่จังหวัดนครพนมถึงจังหวัดอุบลราชธานีและแขวงคำม่วนถึงแขวงจำปาสักครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย จำนวน 3 ข้อ ประกอบด้วย 1. เพื่อวิเคราะห์แผนการส่งเสริม พัฒนา เส้นทางท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ให้สอดคล้องสัมพันธ์กับนโยบายของรัฐ รวมทั้งแนวทางการดำเนินธุรกิจของผู้ประกอบการไทย-ลาว 2. เพื่อวิเคราะห์ข้อจำกัด รวมทั้งแนวทางการวางแผนการท่องเที่ยวตามลุ่มน้ำโขงเพื่อยกระดับเส้นทางท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนกับกลุ่มนักท่องเที่ยวใหม่ทั้งในประเทศและต่างประเทศ และ 3. เพื่อเสนอแนะเชิงนโยบายในแผนการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ให้เกิดความยั่งยืนในพื้นที่การท่องเที่ยวลุ่มน้ำโขง

การวิจัยครั้งนี้ คณะวิจัยใช้การวิเคราะห์เอกสาร (Documentary Analysis) ที่เกี่ยวข้องกับ ข้อมูล ข้อเท็จจริง เอกสารวิชาการ งานวิจัย คุชชีนิพนธ์ และบทความที่เกี่ยวกับการบริหารราชการ การบริหารเชิงกลยุทธ์ กระบวนการมีส่วนร่วม แนวคิดในการบริหารจัดการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนการท่องเที่ยวในแหล่งวัฒนธรรม การท่องเที่ยวในแหล่งธรรมชาติและเศรษฐกิจชุมชน เพื่อนำข้อมูลมาศึกษาวิเคราะห์ จากนั้นมีการสอบถามแบบปลายเปิด (Open – Ended Questionnaires) ตั้งประเด็นคำถามเกี่ยวกับการบริหารจัดการการวิจัยในระดับท้องถิ่น ตามแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับการยอมรับจากผู้ประกอบการและนักท่องเที่ยว เพื่อถามข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับเรื่องราว คุณคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยว เพื่อนำสู่การวิเคราะห์ความสำคัญเพื่อนำสู่การกำหนดเส้นทางท่องเที่ยวตามกรอบการวิจัย ส่วนการสัมภาษณ์เชิงลึกแบบปลายเปิด (Open – Ended In – Depth Interviews) คณะวิจัยศึกษาจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้มีบทบาทในการขับเคลื่อนนโยบายการส่งเสริม การท่องเที่ยวของรัฐบาลประกอบด้วย ตัวแทนจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชน และในการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) และคณะวิจัยได้จัดเวทีสัมมนาผู้มีส่วนร่วม ได้แก่ ผู้มีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวของรัฐบาล ประกอบด้วย ผู้บริหารระดับสูงของหน่วยงานภาครัฐและเอกชนด้านการท่องเที่ยวและตัวแทนภาคประชาชน ผลการศึกษาพบว่าทั้ง 4 จังหวัดมีแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวเป็นของตนเอง จึงส่งผลให้ต่างคนต่างทำงานตามหน้าที่ ไม่เกิดการบูรณาการแผนการทำงานร่วมกัน อีกทั้งแผนการพัฒนาการท่องเที่ยวของทั้ง 4 จังหวัดขาดมิติด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชน จึงส่งผลให้ในพื้นที่ศึกษาครั้งนี้ไม่มีกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเท่าที่ควร ส่งผลให้ไม่เกิดการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน การศึกษาครั้งนี้เสนอว่าทั้ง 4 จังหวัดจำเป็นต้องเชื่อมโยงยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวเข้าด้วยกัน โดยใช้วิสัยทัศน์ “เชื่อมโยงการท่องเที่ยวโดยชุมชนตามลุ่มน้ำโขง พัฒนาการท่องเที่ยวสู่สากล” ประกอบด้วย 3 ยุทธศาสตร์คือ

ยุทธศาสตร์ที่ 1. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวกและแหล่งท่องเที่ยว

ยุทธศาสตร์ที่ 2. การพัฒนาภาพลักษณ์การท่องเที่ยวและรูปแบบกิจกรรมการท่องเที่ยวโดยชุมชนด้วยกลไกการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมเพื่อความสมดุลและยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ 3. การพัฒนาศักยภาพบุคลากร คุณภาพสินค้าและมาตรฐานการบริการด้านการท่องเที่ยว

คำสำคัญ การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ยุทธศาสตร์ เส้นทางท่องเที่ยว ลุ่มน้ำโขงไทย-ลาว

ABSTRACT

There were 3 objectives of research titled “The Integration of Sustainable Tourism Development Plan in the area of Tha-Lao Kong River Basin, Nakonpanom Province to Ubonrachatani Province, and Kammuan Province to Jam Bpaa Sak Province,” including: 1) to analyze the plan for developing and promoting the sustainable tourism routes in order to be relevant to public policy, and the guidelines for running business of Thai-Lao entrepreneurs, 2) to analyze the limitations and guidelines for establishing then tourism plan along Kong River Basin in order to promote the sustainable tourism routes with new tourist group from inside the country and foreign countries, and 3) to recommend the proposed policy in development plan of tourism industry in order to be sustainable in the tourism area of Kong River Basin.

Documentary Analysis was administered in this study regarding to the data, fact, academic document, research study, doctoral thesis, and document related to bureaucratic management, strategic management, participatory process, approach of tourism administration and management, sustainable tourism, tourism in cultural location, and tourism in natural and community economic location in order to be analyzed. Then, the Open-Ended Questionnaires were administered by setting the problem issues in administration and management of local research studies from the recognized tourism locations by entrepreneurs as well as tourists in order to ask major information of stories and value of tourism locations, and analyze the significance for determining the tourism routes based on conceptual framework. For the Open-Ended In-Depth Interview, the researchers studied from key informants including those who played their role in establishing the policy for promoting the government tourism including the representatives of work units from both of public and private sectors, Focus Group Discussion, and the researchers offered seminar stage for stakeholders including the high executives from both of public and private sectors in tourism as well as citizen representatives.

The research findings found that all of 4 provinces obtained one’s own strategic plan of tourism development. Consequently, every one work according to one’ duty without collaboratively integrated plan. In addition, the tourism development plans of 4 provinces were lacked of dimension of tourism development by community. As a result, the studied area did not provide tourism activities in tourism locations as much as it should be. So, the sustainable tourism development was not occurred. The recommendations of this study: it was necessary to associate the tourism strategies by using the vision of **“Connection of Tourism by**

Communities along Kong River Basin: Development of Tourism to be Universal,” consisted of strategies including:

Strategy 1: the development of infrastructure, facilities, and tourism locations,

Strategy 2: the development of tourism image and tourism activity model by communities through mechanism of participatory administration and management for the balance and sustainability.

Strategy 3: the development of staffs’ potentiality, quality of goods and standard of tourism service.

Keywords Sustainable Tourism, Strategy, Tourist route, Thai-Lao River Basin